

list doorlopend voedsel. Speciaal een artikel in het 'Weekblad' van 3 januari 1867 deed dat. Het was een fel requisitoir tegen de onlangs afgetreden heren Hoffmann en Janssens en voer uit tegen de ingekankerde corruptie in het corps en het brute machtsmisbruik van allerlei hogere en lagere leden ervan. Wie daaruit nu de conclusie wil trekken, dat de auteur het in de nieuwe dignitarissen moest prijzen, dat zij zich opmaakten tot het reinigen van de Augiasstal, bedriegt zich, want hij verzette zich juist tegen de reorganisatie en riep uit: voor tweehonderd duizend gulden meer per jaar kan de politieterrorer nu ten top gevoerd worden; er kunnen nu veel meer argeloze eenvoudigen bekeurd worden en daar is het de heren maar om te doen.

Deze redeneertrant is in haar onderlinge tegenspraak kenmerkend voor De Vletter, die b.v. kans zag in een artikel over 'De heer Groen en de liberale partij' het een grof schandaal te noemen, dat 'de mindere man' in het staatkundig bestel 'een nul in het cijfer' is, maar daarop te laten volgen: 'Wij dwepen niet met algemeen kiesrecht, want het is een zegen, dat slechts de beschaafdsten en verstandigsten invloed op de regering hebben'. Even ongerijmd is zijn houding tegenover Rose's Waterproject, dat deze kampioen voor meer reinheid, voor baden en zwemmen immers een uitkomst zou hebben moeten lijken, maar dat hij schandelijke geldverspilling noemde.

3

Het 'Rotterdamsch Weekblad' onder De Vletters redactie is te classificeren onder de journalistiek van de zelfkant, die ik in een oudere studie ²¹⁾ 'een nog onontgonnen terrein' heb genoemd. Gelukkig is er inmiddels belangrijk pionierswerk op verricht. Soms dreigt – conform de wet van actie en reactie – de tendens tot het releveren van wat tot dusver genegeerd was tot nieuwe vertekening te leiden. Dit geldt echter niet van verreweg de belangrijkste studie, in dezen tot dusver verschenen: een in 1967 uitgekomen Leids proefschrift van M. J. F. Robijns ²²⁾. Helaas reikt diens ontginningswerk slechts tot 1851. Het wachten is nu op hem of haar, die met gelijke objectiviteit het overeenkomstige werk doet voor de periode van 1851 tot aan de afschaffing van het dagbladzegel in 1869, de door minister Van Maanen graag gehandhaafde Bonapartistische muilkorf, die de pers maakte tot een weelde-artikel